

B A J A

vegyes tartalmu hetilap

Előfizetési árak
 Egész évre . . . 3 ft — kr.
 Fél " " " . . . 2 ft 50 kr.
 Negyed " " " . . . 1 ft 25 kr.
 Tanulóknek egy évre 3 ft — kr.

Hirdetések
 a legutányosabban számítottak.

Szerkesztőség

hova a lap szellemi részét illető

közlemények küldendők:

Rochus utca 42. szám.

Az előfizetési pénzek és hirdetési díjak Nánay Lajos könyvnyomdájába küldendők.

Megjelen minden vasárnap.

Egyes szám ára 8 kr.

Kéziratok nem adtnak vissza.

Előfizetési felhívás a

„**B A J A**”
 című vegyes tartalmu hetilapra.

Előfizetési feltételek:

negyed évre . . . **1 ft 25 kr**
 fél " " " . . . **2 " 50 "**
 egész " " " . . . **5 " "**

Videki előfizetések legelőszörerében postautalványval eszközölhetők.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását és anyagi támogatását kéri honfiai ndvöltséget

a „BAJA”

szerkesztősége és kiadóhivatala

Baja város körvényhatóságának közgyűlése

1882. évi június hó 15-én.

Jankovich Aurél főispán ur délután 4 órakor megnyitotta az ülést. Tagok kevés számban jelenek meg.

A napirendre kitűzött tárgyak fölvelele előt Pap József köveletkező interpellációt intéz a polgármesterhez: Van-e tudomása arról, hogy az iparhatóság, Percel sz társa, bajai lakosoknak, az interpelláló házához közel eső területen dísznö hízaladát engedélyezett annak dazára, hogy már egyszer a felsőbb hatóság, az iparhatóság engedélyt megsemmisítette, s ha igen, szándékozik-e a fenálló szabályrendeletnek, mely tiltja az ily hízaladát felállítását, érvényt szerzeni.

Drescher polgármester felvilágosítja interpellálót, mondván, hogy az I-ső foku iparhatóság adott ugyan a multban Percel sz társának hízaladára jogosítványt, de a II. és III-ad foku hatóság újabb tárgyalást rendelt el, így az I-ső foku

iparhatóság törvényesen járt el, midőn újabb határozatot hozott.

Dr. Ladányi Mór kéri, hogy miután a hízaladára kiadott engedély felebezett, hogy van az, hogy Percel sz társa már tenyeg felállították a telepet.

Drescher Ede polgármester ur kijelenti, hogy midőn Percelnek az engedély megadott, a törvényes határidő alatt az érdekeltek nem az iparhatóságnál adták be a felebezést, s midőn kérvényezők az iparhatóságnál megadták, hogy az engedély ellen felebezés be nem adott, jobbezárulag létesítették a telepet, s miután a szerzők ma már a hízaladás utolsó fokán vannak, nem lenne méltányos azt feloszlattatni, mert magy kárral járna, kéri a válassz tudomásul vételét, mi megtörtént.

II. M. k. belügyminiszterium leirata, melyben tudatja, hogy a „Bárany” vendéglő tervezett átalakításának költsége a törlesztőpénztárból nem fedezhető, tudomásul vételét, s újjal feltérjesztés intézkedését a miniszteriumhoz a hozzájárulás kieszközölése végett.

III. Az úresedőben levő árvaszéki ilnökai állomás betöltésénél főispán felhívja a közgyűlést a kijelölt bizottság 3 tagjának megválasztására. Cserba Ferenc nívítványa folytán megválasztatják: dr. Sztruhák István, Bajai Péter, dr. Ladányi Mór, — főispán ur által kinevezettek dr. Ivánovics Pál, Sautrély Lipót és Cserba Ferenc, mire a kijelölt bizottság visszavonulván, rövid idő múlva a teremben ismét megjelent, mikor főispán ur kijelenti, hogy csupán Seultéty István úrvévd folyamodása érkezett be, s azt a bizottság kandidátává hozza.

Seultéty István ezek után egyhangulag árvaszéki ilnöké, úgy árvaszéki helyettes elnöké megválasztottat.

IV. Més Ferenc írnök szorgalmas munkálkodásáért 100 ft jutalomban részesítették.

V. VI. A prostitúto megakadályozásáról készített szabályrendelet, úgy a zugrúaszt megakadályozását célzó szabályrendelet énlénebb vita után elfogadott.

VII. Az 1882. évi X—XV. t. ez. kihirdetett.

VIII. Tanácsai előterjesztés, mely szerint egy adomány tanácsnoki, egy földadomány nyilvántartói és egy orvosi állomás szervezése iránt a miniszteriumhoz tel terjesztett szabályrendelet a törvényes 40 nap alatt vissza nem küldött javaslattal, mondja ki a közgyűlés, hogy a szervezett három állás sürgösen töltessék be.

Egyhangulag elfogadottat, s a pályázatot kiíratni rendeltetett, határidővel f. évi júliushó 5-ik napja lett kitűzve.

IX. A dunai vímsorompó felállítására elrendeltetett oly formán, hogy az f. évi júliushó 1-én fog életbe lépni.

X. A nyugdíj-szabályzat a miniszteri megjegyzések folytán kiigazítva elfogadottat.

Bajának földesuri viszonyait.

Iványi Istvánótl.

(Vége).

Az uradalmi ügyész erre bírálat alá vozi ezen okmányokat. Először az 1714. évi privilegiumot azt állítja, hogy ez nem igaz privilegium és a városnak szabadalmát már nem képes védeni; 1) mert az 1715. évi 18. t. c. és az 1741. évi 19. t. c. értelemben nincsen meg a megkívántó alakja; 2) a királyi ama okmányt csak mint Bajának akkori földesura adta ki, a midőn e város a kamara alá tartozott; 3) mert csak ideiglenesen volt ér-

téke azon időre és nem kúrelte, a következő későbbi földesuraké. — De ha rendes privilegiumnak veszi is, mégis már elvezetette értéket; mert a város és az egész uradalom királyi adományozás folytán minden földesuri jogokkal együtt ment által magya tulajdonosokra az országos szokások és törvények ellenére kiállított minden privilegium (az 1647. évi 122. cikk értelmében) érvénytelen. De hisz a bajaiak maguk is érvényen kívül helyezték, mihielyt az urasággal új szerződésre léptek minn épen 1755. ben. Az 1814. évi privilegium tehát semmiképen nem volt több a várost.

Az 1755. évi szerződés sem volt örökös, hanem csak ideiglenes, és a szerződő gróf földesur a szerződés mellé adott instukcióban határozottan fenntartja magának a jogot másképpen is érvényekedhetni. — Az 1767. márc. 22-én kiállított 9 pont sem jöhöt most számba és nem akadályozhatja az uradalom örökösét, hogy minden alattvalóját aránylag egyformán szabályozza. S minthogy a városiak kinyilvánították, hogy perikédni nem akarnak, az ügyész a törvényszék ítétele alá terjeszti az ügyet.

Ezek következőtében apr. 10-én az uri szék az ügyész allégádsát teljesen helyeslve az 1755. évi szerződést alapul vévén, minthogy a város lakossága egyharmaddal szaporodott aránylag, annyival több terhet szándékozik kivéni és rendes urbariumot állít össze, és város részére 10 pontban (szövegét nem közöljük), mely a városúhoz lett beteszerjés jóváhagyás végett. De mielőtt ezen jóváhagyás megtörténhetet, a bajaiaknak sikerült Grassalkovicsnál Gődőlőn 1767. jun. 11-én örökös szerződést kötni, a mely ama urbariumot fölöslegessé tette, és a vármegye közgyűlésén jun. 30-án kihirdettették és tudomásul vétették.

10. Az örökös szerződés eredeti magyar szövege ez: Gróf Grassalkovics Antal grófoli, hatvani, debri, bajai és komjénai dominiatoknak örökös ura, fölsége római császárnak és koronás királynak asszonyunk 3. felsége belső titkos tanácsosa, udvari fővámszester, föls.

TÁRCSA.

A fehér rózsza.

— Előszó. —

Irtá: Dreisizer Kálmán.

(Folyt.)

Bánáthy jött, kinek zavarra nem épen irigyleendő fokra lépett, mert — eltekintve attól is, hogy a késszét emulmasztá — oly érthetetlen mondatokat cirtát, a melyek nem kevés hoztak zavarba a hölgyeket is, kik eleinte azon hitben éltek, mikép Bánáthy felintotta a garatra, s csak később gyözödktek meg arról, hogy vieselet és szavait a nagymerű zavar kilyólyán.

Ciotlid mervev tekintett az ifjura, ez viszont ő rá és bizonyára is keltes gondolatok ébredtek benne, mert tekintetek folyton setétült egész addig, míg Bella közbe nem vágott:

— Bánáthy ur! a holnapi táncvígazlomra nézze, hogy minél több hatai ember jöjjön, mert több leánykát fognak először a parquetteere vinni, a kiknek eddig csak gondolni szabadott a tánczteremre. Továbbá arra terjedjen ki figyelme, hogy Ciotlid szasszony jól mulasson!

— Nekem, mint ifjúnak legő és lovasgias kötelességem, hogy semert nöket mutatassak, vagyis, hogy amennyiben meg ismeretlenek volnának — ismeresse teve a többi ifjak által mutatassam. Ciotlid his-

asszonyt tekintöng — e szokái egy fellégyvontt át arczán, a bánát fellege — megvagyok gyözödkve, miként annig is tág ismeretküre s kedvessége tekintetbe vételével, hogy jól fog mutatni, s ajánlássalm feleslegesse vognak válni. — Igen urvendek, ha én volnék az a szerencsés, aki nagysádot (e szoknal fele fordult) először vezetni a tánczterembe, — de ettől elemest — felett Bánáthy előbb zavartól föleudasa.

— Igen, igen! Hisz én már úgy is vén leány vagyok! tevé hőtő Ciotlid.

— Bocsnát! nem úgy érteltem én a kedgyedre vonatkozó szavaimat! — mondá Bánáthy.

— Megbocsáthatsz Ciotlidom, már azért is, mert Bánáthy nem az ember, a ki nőt, s főleg barátomat előttem sértégesen! viszonozá Bella.

— Nem ezélya ez jöttömmek, hanem egydől egy megbízatással párosult kerelem. Ugyanis Széplátyi Emmy nevében lekért Keresztessy, miként nagysádnál egy fehér rózsát es:kozöljek ki részére — folytató komolyan Bánáthy.

— Különös egy nő Emmy! Hozzám küld rózsáért egy fiatal embert, maga nem jön. . . No de megteszem neki, had legyen vele boldog — választott könnyedő Bella.

— O és még valaki! tevé hozzá Bánáthy.

— Annál szebb! Egy rózsza kettő boldogít — választott Ciotlid mosolyogva.

— Tehát holnap rendelkezésemre áll a rózsza? kérde Bánáthy.

— Igen! volt a válassz.

Még néhány szót váltott Bánáthy a nőkel, aztán eltávozott, nem épen jó kedvével azért, mert attól félt, hogy Ciotlid valamit elárult, pedig annak mindure inkább, mint az eláraslása volt gonja.

Bella es Ciotlid még egy keveset beszélgettek, aztán a masnapi viszonlítás igérete mellett elváltak. Ciotlid egy hervadó rózsát vitt magával. — — — —

Ejott a várra vart est. Hívós őszsizzel lengette a sárguló lombokat, s olykor egy erős fuvaton megrezegte a házak ablakait, de azért nem jöszte vissza az ifjakat az óhajtott vigalomól, a melyn hittek nemcsak a város, de a vidék szepei és dandyei jelen lesnek.

A fényesen berendezett tánczterem úgy ragyogott a sok különféle színű ruhák és ékszerektől, s főleg a hölgyek szasszonyairól ép úgy, mint a kekké ég csillagok, csakughy meg ezek legelőbb perzse andalgóvá tesznek, addig an azok elragadnak a boldogság búv körébe: megtöltik kedvüket a szerelm magosztos érzetével és a szeretet élvezetével, hogy kettő egymást kiegyeztet boldogul, rajongóvá tezen.

Lehetetlen lelni ama örömet, mely az arezokan honolt. lehetetlen megszámálni ama mosolyokat, melyek elrebbentek sz ajkakról, hogy valakit ezzel is boldogítsanak,

s lehetetlen elmondani, hány kebel saigott az ismeretség, a szereltem után.

Hasonló volt a terem egy virágos kerthez, melyben a legkifinomult s legillatosabb rózsák teremnek, a melyek közül választani nagyon nehéz; itt is virágok voltak, az élet virága, kik gyönyöröködtetek, s kiket mi gyönyöröködtetünk, ha szeretjük.

Az ismerősök közül ott voltak Kelenföldy Bella a nyitó rózsza, Bánáthy Gyula, Rózsay Klótid, Keresztessy Béla s az utóbbi egy újjelenséggel karja: Széplátyi Emmyvel, kinek rózsápost arca elhajló, egybevé pedig maga iránt a legelső szerelmet gerjeszt fel.

Sorra lejtettek a párok, kedvelőkben boldog érzelmekkel, ajkukon vídám mosolyfal. Minden alkal boldognak látszott lenni, minden szív szereltemől hevítettnek gondolatot; mert ugyan ni is foglalnál el az ifjú besútt, kinek lángörpöt képzelmel egy magas, fényes vart építettek, hol örökboldogság és szereltem honol; itt a vigelmon pedig atom képei és képzelmel legközelebb állának a valósúláshoz.

Széplátyi Emmy ében fekete hajjánal nagyserenemre állotta a fehér rózsza, a mi nem kevésbé vonta magára a figyelmet; Rózsay Ciotlid szintén jól nézett ki, de kedvelenem látszott lenni, s ő pedig ezért lett feltűnő.

Bánáthy Gyula egy tűnő tűnő Keresztessy Bellának be-mutatta, kire kedvébe helyemést is tett, sőt mondatni szeretni

Jutalék (és fizetéssel)
keresetük egy első rangú élet biztosító
társaság részére

EGY FELÜGYELŐ,
(AQUISITEUR).

Ajándokok következő ezim alatt
küldendők:

STERN VILMOS úrnak **Baján.**

Árlejtés köztartására.

A helybeli állami tanítóképző intézetben a jövő 1882.3.ik tanévre a növendékek köztartása (reggeli, ebéd és vacsora) arra jutányosabb ráállkozónak szerződés alapján fog kiadati.

Az árlejtési feltételek az igazgatói iródban láthatók.

Egyszer forint bányomppal ellátott zárt ajánlatok f. hó 26.ig nyitvatartók be az írtézet igazgatójánál.

Kelt Baján, 1882. június 12-én.

Az igazgató tanács határozatából:

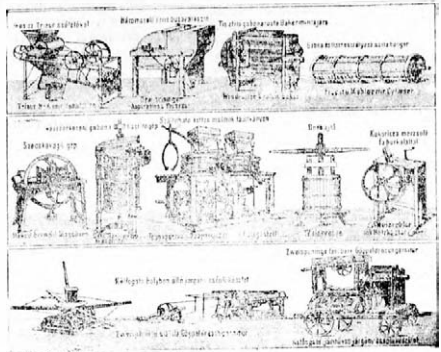
Dr. Bartsch Samu,

igazgató.

GUTJAHR és MÜLLER BUDAPESTEN.

Első budapesti Trieur, rostalemez és gazdasági gépgyár
(ezelőtt Brogle J. és Müller)
a Margithid közelében.

Ajánlják szolid szerkezetű és javított gyármányukat mint:



A LEGJOBB
szivarkapapír
LE HOUBLON
francia gyármány.
Ünneztől öntik a t. közönség.

Csak úgy valódi a szivarkapapír, ha minden nap **LE HOUBLON** jelet visel a boríték alábbi védjegy s signatúrával van ellátva.

Cawley & Henry
Propriété du Brevet

CAWLEY & HENRY, et Compagnie Fabrikanten, PARIS
seule Fabricants des Machines à Papier Ananas et le Drapeau National

PAPIER ANANAS LE DRAPEAU NATIONAL
Coteur Male Blanc ou Malt
Papier à Cigarettes



ASZTALOS és kárpitós bútorok.

Több száz szoba berendezésére legelőssé ár mellett mindenkor készletben kaphatók

STEINBACH SÁNDOR

cs. kir. kizárólag szabadalmazott kárpitós, díszítő és bútorgyárossal Budapestben, Ferencz-József tér 6. sz., „Europa” szálloda áttellenében.

Különlegesítési és nagyobb mérvű berendezéseknek különös árlejtésed.

Képes árjegyzék ingyen.



Trieurök gazdaság számára:
Járgány-cseplőgépek,
Szelelo rosták,
Kukorica morzsolók,
Szecsavágók,
Borsajtók.

Különlegességek malmok számára:
Dupla malmok,
Malom trieurhengerek,
Gabona osztályzó-hengerek,
Koptató gépek,

Daraválasztó gépek,
Tararok, Detacherök.
Malom alkatrészek u. mint:
Transzmissók,
Szikerecek.

Rosta lemezek:
Cseplőgép rosták,
Lisztbenger sziták,
Koptató lemezek,
Ráspoly lemezek,
s. t. b.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve
Gyári raktár és képviselőség: **Baján Drescher Gyula** úrnál.



NÁNAY LAJOS

KÖNYVNYOMDÁJA

elvállal mindennemű e szakba vágó

M U N K Á K A T

a legjutányosabb árak mellett.

Üzlethelyiség: **Baján, Bódog-teren, Scheibner-léle házban.**

Ugyanitt úgy előfizetések mint hirdetések elfogadtatnak a

„BAJA”

s z á m á r a.

